

Tilsynserklæring for skoleåret 2018/2019 for Enghaveskolen - Faaborg Friskole:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 431011	Skolens navn: Enghaveskolen - Faaborg Friskole
----------------------	---

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Bent Hansen

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
23-10-2018	3.kl	Matematik	Naturfag	Bent Hansen
23-10-2018	6.kl	Engelsk	Humanistiske fag	Bent Hansen
23-10-2018	4.kl	Dansk	Humanistiske fag	Bent Hansen
23-10-2018	5.kl	Matematik	Naturfag	Bent Hansen
23-10-2018	7.kl	Tysk	Humanistiske fag	Bent Hansen
23-10-2018	8.kl	Engelsk	Humanistiske fag	Bent Hansen
21-01-2019	3.kl	Engelsk	Humanistiske fag	Bent Hansen
21-01-2019	4.kl	Historie	Humanistiske fag	Bent Hansen
21-01-2019	4.kl	Engelsk	Humanistiske fag	Bent Hansen
21-01-2019	7.kl	Tysk	Humanistiske fag	Bent Hansen
21-01-2019	6.kl	Dansk	Humanistiske fag	Bent Hansen
30-01-2019	9.kl	Tysk	Humanistiske fag	Bent Hansen

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Tilsynsrapport for Enghaveskolen 2018-2019

Som tilsynsførende på Enghaveskolen – Faaborg Friskole er det min opgave at føre tilsyn med

- Elevernes standpunkt i dansk, regning/matematik og engelsk.
- At skolens samlede undervisningstilbud, ud fra en helhedsvurdering, står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.
- At vurdere, om skolen forbereder eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre og bidrager til deres demokratiske dannelse.
- At undervisningssproget er dansk.
- Skolens donationer.

(Bekendtgørelse om valg af tilsynsførende ved friskoler og private grundskoler)

Udgangspunktet for vurderingen er standpunktet for eleverne som helhed, samt undervisningen generelt, og ikke den enkelte elevs standpunkt.

- Jeg har i skoleåret 2018-2019 mødtes med skoleleder Lisbeth Bøgehøj Larsen og viceskoleleder Stine Brandt Kristiansen onsdag den 20.august og aftalt fokus på tilsynet, samt afklaret forventninger til samarbejdet. Jeg foretog tilsynet tirsdag den 23.oktober 2018, mandag den 21.januar 2019, samt onsdag den 30.januar. Derudover har jeg fremlagt min tilsynsrapport på lærermødet onsdag den 13.marts 2019.
- Jeg har besøgt 3.kl, 4.kl, 5.kl, 6.kl, 7.kl, 8.kl og 9.kl.
- I år har jeg i samråd med skole- og viceskolelederen udover det obligatoriske valgt at fokusere på fremmedsprogsundervisningen.
- Sammen med ledelsen er der udarbejdet en plan for tilsynet. Inden besøget har lærerne sendt korte beskrivelser af den planlagte undervisning. Desuden har jeg haft adgang og læst alle årsplanerne for de respektive fag og klasser. Efter timerne har jeg som regel haft samtaler med de pågældende lærere.
- Jeg har derudover i mit tilsyn været optaget af, hvordan årsplaner bliver brugt som led i planlægningen af undervisningen og i relation til fagplanerne.
- Enghaveskolen har også fået en ny fagplan for historie og fortælling, som vil blive vurderet i forhold til Folkeskolens.
- Efter hvert tilsyn har jeg haft møde med skole- og/eller viceskolelederen, hvor vi har drøftet dagens observationer. Efter det andet tilsyn mødtes jeg med konstitueret skoleleder Stine Brandt Kristiansen.

Det faglige tilsyn

4.kl Dansk

Eleverne bliver ved timens begyndelse spurgt om, hvad formålet med undervisningen i en bog/tekst er. Eleverne kommer med mange kvalificerede svar som f.eks.: "Så tænker man måske mere over, hvad man læser." "Så bliver man bedre til at skrive." Der gives eksempler på, hvordan man kan finde oplysninger i en tekst: "Man bruger fingeren til at skimme."

Spørgsmål til teksten er skrevet op på tavlen og læreren spørger, hvad man gør, hvis man ikke forstår et ord. Eleverne sidder i 3-4 personers grupper defineret af læreren. Forskellige svar skrives i et hæfte i hele sætninger. De arbejder målrettet, der er ro under gennemgangen, der snakkes under arbejdet, men der er ikke uro.

Der er et læseskema, hvor elever/forældre kan se, hvad de skal læse hvornår.

6.kl Dansk

Der er meget ro i klassen. Timens plan er skrevet på tavlen. Klassen læser Josefine Ottosens bog, Helgi Daner, der er en historisk roman om vikingetiden. En elev giver et referat, andre supplerer med stor detaljerighed. Navnene på personerne hænger med deres portrætter på en tavle, hvilket letter forståelsen af det store persongalleri.

I bordgrupperne skal de nu lave et læseteater. De fire elever deler rollerne imellem sig. Forinden har læreren ved hjælp af et selvoplevet eksempel anskueliggjort, hvad et "valg" og et "dilemma" er og at det kan få konsekvenser for andre. Eleverne skal derefter selv tænke over deres egne valg, hvor det har haft konsekvenser for andre, hvorefter de skal dele det med deres bordgruppe.

Eleverne fordeler roller imellem sig og har en bærbar pc stående foran sig, hvor tekst og opgaver står. Grupperne fordeles i fire rum, så de ikke forstyrrer hinanden. Når medlemmerne har læst deres tekst højt for de andre, kommer der et dilemma, som de skal diskutere og finde en løsning på. Der er altid konsekvenser for deres valg, både gode og dårlige, hvorefter historien tager en ny drejning med nye spørgsmål og dilemmaer. Eleverne skal også argumentere for det ene eller andet valg ud fra deres persons synsvinkel, hvilket igen kræver, at de skal leve sig ind i en anden person. Læreren går rundt mellem grupperne og faciliterer samtalen.

Lokalet er inspirerende med billeder af forfattere, pænt udførte breve til Lars Løkke hænger fra en snor. Der er et lille bord med lampe og en stol, der indbyder til at sidde og læse. Lokalet er ryddeligt og inspirerer til både læring og inviterer til ophold og arbejde.

5.kl Matematik

Der arbejdes med brøker og hvordan man lægger dem sammen ved at få en fællesnævner. Der gives eksempler

på plusstykker og læreren eksemplificerer det med figurer på tavlen. De arbejder med nogle ark, hvor de skal farve pizzaer og finde fællesnævnerne. Det er meget nyt for dem, der er forskel på, hvor hurtigt det abstrakte begreb bliver forstået, men mange har i slutningen af timen automatiseret løsningen af opgaverne og enkelte kan også forklare det for de andre elever, som bordgrupperne også inviterer til.

4.kl Historie

Temaet for undervisningen er børnearbejde. Eleverne har læst nogle kilder fra deres historiebog. Nu skal de på baggrund af det svare på nogle spørgsmål, der både handler om forståelse og stillingtagen. De arbejder i 2-3 mandsgrupper. Nogle elever arbejder mere selvstændigt end andre. De skal skrive deres svar i deres hæfte. Der er skrevet nogle skriveråd på tavlen: "Start med stort bogstav", "Husk punktum" og "skriv hele sætninger". Læreren er især omkring de mindre velkørende grupper og alle kommer igennem opgaverne.

Læreren forholder sig til elevernes argumenter. En politiker taler omkring forrige århundredeskifte mod afskaffelsen af børnearbejde. Nogle lever synes, at han er dum, men læreren siger, at det ikke er et argument. Efter endt arbejde samles hæfter og bøger igen, så de ligger i klassen.

Der er meget plads i klasselokalet, lyst og højt til loftet med mulighed for at arbejde i grupperum, der er også adgang til vand.

Vurdering af dansk, matematik og historie: Fagplanene for både dansk og matematik er nye og meget grundige med angivelser af både slut og delmål, samt tydelige temaangivelser, der i overskuelig og letlæselig form viser de mange videns-, færdigheds- og kompetencemål, som fagene indeholder.

Efter at have læst fagplanen for fortælling og for historie, er jeg i tvivl om, hvad forskellene på fagene er, siden der er en del sammenfald mellem emnerne. Der er heller ikke angivet slutmål for historie, hvad der er et krav ifølge friskoleloven. Ledelsen er gjort bekendt med forholdet og arbejder på at få dem indført.

Fokusområdet: Fremmedsprogsundervisningen

Engelsk

Skolens fagplan tager udgangspunkt i faglige mål som f.eks. sproglige, tekstmæssige og interkulturelle kompetencer.

Dannelse mæssige kompetencer som indeholder viden om, hvordan mennesker i andre kulturer lever og tænker, så de selv bliver i stand til at tænke over deres egen kultur.

Fagdidaktiske principper, som tager udgangspunkt i skolens værdier, som at leg og fællesskab er centrale i

undervisningen.

Der er lavet en progression i forhold til, hvad indskolingen, mellem trinnet og udskolingen arbejder med, samt er der indført kompetencemål for eleverne efter 4., 7. og 9.kl.

Opdelingen kan måske være svær at følge for en ny lærer, siden der er sammenfald mellem f.eks. dannelsesmæssige og fagdidaktiske principper som f.eks. fællesskabet. Det ville også være rart at få en beskrivelse af hvad der menes præcist med at udvikle elevernes sproglige, tekstmæssige og interkulturelle kompetencer.

4.kl Engelsk

Timens program præsenteres på dansk. Instruktionerne fortælles på engelsk, men oversættes til dansk. Dagens tekst læses op af læreren, hvorefter klassen gentager det i fællesskab. Derefter læser de bordvis, hvor de skiftes til at læse.

Eleverne spørges efter svære ord i teksten, det kan være mht. forståelse eller udtale. Flere elever nævner det samme ord, som derefter forklares, hvor det også gøres opmærksom på, hvilken stavelse trykket skal ligge på.

Eleverne skal nu lave en øvelse, der hedder delayed/copying, hvor der står en sætning på tavlen, som de får 20-30 sekunder til at læse og huse, hvorefter den forsvinder og de skal nu skrive den. Et gentages flere gange, de fleste elever løser opgaven, men der er også enkelte, der må give op.

6.kl Engelsk

Timens plan står i punktform på tavlen og krydses af, når de er gennemgået. Temaet for dagens undervisning er "Clans and tartan" og tager udgangspunkt i et tema fra lærebogssystemet First Choice. Læreren stiller spørgsmål til teksten på engelsk og oversætter dele til dansk. Derefter skal klassen arbejde med teksten gennem nogle opgaver. Læreren forklarer igen på engelsk og får en af eleverne til at oversætte det til dansk. Eleverne sidder ved bordgrupper og skal tale og skrive engelsk. Der er flere elever, der besidder et stort ordforråd og de samarbejder omkring skrivningen, mens der også er elever, der kæmper med at tale frit på engelsk.

8.kl Engelsk

Der hænger elevproducerede ting i klassen med billeder af kendte personer.

Klassen arbejder med amerikanske stater og læreren indleder timerne med at fortælle om udtale af byer/stater, som har en anden udtalelse pga. deres indianske oprindelse. Eleverne deles ind i deres bordgrupper og skal udfordre andre grupper med placering af byer/stater. Eleverne arbejder selvstændigt i grupper og arbejdet er en indledning til temaet omkring de amerikanske sydstater.

Der gøres også opmærksom på "gambits" som er små ord, der binder sætninger sammen. Eksempler er skrevet på tavlen som en hjælp til eleverne, når de skal tale sammen. Der arbejdes med læsestrategier. Eleverne får nogle spørgsmål på små sedler om emnet, svaret står også på sedlen. Man finder en partner, stiller spørgsmålet og kontrollerer rigtigheden, hvorefter den anden stiller gentager det med sit spørgsmål. Derefter byttes sedlen og man finder en ny partner.

Formålet med disse corporate learning øvelser er at få eleverne til at være så aktive som muligt, bruge sproget og strategier, hvis man ikke forstår spørgsmålet eller kan svare. Det bryder med lærerens monopol, men repræsenterer både et brud på traditionel undervisning og gør eleverne til de aktive i læringsprocessen, men kan kun ske under forudsætning af, at eleverne tager ansvaret, taler engelsk og kan administrere friheden og tilliden. Det var tilfældet i 8.klassen.

Klassen arbejder også med E-Twinning, som er et virtuelt samarbejde med en fransk klasse, hvor eleverne skriver til franske elever på engelsk.

Vurdering:

I undervisningen oplevede jeg både, at eleverne arbejdede med sproglige temaer, som gambits, strategier, ordforråd og hukommelse, samt læsestrategier.

I det tekstmæssige blev der arbejdet med forskellige genrer og modaliteter.

Igennem arbejdet med skotternes klaner og mønstre og i det virtuelle arbejde med franske elever, lærer de både om fransk kultur og ungdomsliv, samt oplever at bruge sproget i ægte sammenhænge.

I forhold til det dannelsesmæssige, lærer de gennem corporate learning at arbejde i grupper og par, som er den foretrukne arbejdsmetode helt generelt i fremmedsprogundervisningen.

Alle årsplanerne indeholder overordnede mål for undervisningen, ligesom arbejdsformer, emner og enkelte steder også bøger og materiale er nævnt, men evaluering nævnes ikke, ligesom der heller ikke henvises til fagplanen, hvad formålet med de enkelte tiltag er eller hvornår der arbejdes med hvad.

Min vurdering er, at undervisningen i engelsk står mål med, hvad der forventes og kræves i Folkeskolen.

Tysk

Skolens fagplan tager udgangspunkt i følgende punkter:

Kommunikative færdigheder, som at eleverne møder mange genrer og muligheder for forskellige kommunikationsformer som samtaler, fremlæggelser og diskussioner, både mundtligt og skriftligt.

Sprog og sprogbrug, at eleverne bliver fortrolige med grammatik, ordforråd og forskellige sprogstrategier.

Sprogtilegnelse, at eleverne lærer sprog på mange forskellige måder, der f.eks. tilgodeser forskellige læringsstile.

Kultur og samfundsforhold, at de både lærer om andre kulturer gennem deres egen, og derigennem bliver opmærksom på deres egen kultur, at sprog også knytter sig til kultur og historie, at nogle ord kan have flere betydninger, at f.eks. ordet "rige" på dansk kan have en positiv betydning, mens ordet "Reich" på tysk for en tysker kan have en anderledes negativ betydning.

I fagplanen angives, hvad eleverne møder af overordnede temaer på henholdsvis 6.-7.kl og 8.-9.kl, men der

angives ikke tydelige delmål. Det er blevet meddelt ledelsen, som vil få det rettet.

7.kl Tysk

Planen for timen gennemgås. Timen indledes med et grammatisk emne: "Den bestemte artikel". Eleverne kan svare på, hvad det er og kan også relatere det til dansk grammatik. En tysk video vises, hvor temaet er den bestemte artikel. Den er meget langsom og meget tydelig. Artiklerne gentages så mange gange, at det overindlæres, men eleverne falder ikke fra, stemninger er let.

Elevere skal derefter selv lave videoer, hvor de spørger hinanden om de samme spørgsmål på tysk.

Der er struktur på timen og udvikling. Læreren er tydelig i sine forventninger til eleverne. De skal læse en tekst, ikke alle elever har læst, men det falder dem ikke svært at læse op eller oversætte. Eleverne hører derefter til lyttetekst. Der er afveksling i timen med flere aktiviteter og organisationsformer.

9.kl Tysk

Klassen bruger systemet "Der Sprung" som lægger op til at arbejde med de videns- og færdighedsmål, der findes i nye fælles mål. I tysk skal eleverne både arbejde med deres mundtlighed, skriftlighed og lærer om tysk kultur og samfund.

I timen skal de arbejde med tekstlæsning og læsestrategier. Derudover prøver de også at arbejde med et prøvesæt, som er brugt i folkeskolens afgangsprøve i skriftlig tysk, hvor eleverne kan afprøve deres tyskkundskaber og færdigheder.

Gloseindlæring bruges i systemet primært til 8.kl, men ikke i 9.kl. Timen indledes med, at en elev læser op for klassen på tysk, mens en anden oversætter. Det falder dem forholdsvis let. Derefter går de over til at arbejde 2x2, hvor de skal læse en ny tekst og give afsnittene overskrifter. Nogle elever har svært ved at finde overskrifter, men der er en positiv stemning. Efter pararbejdet skal de prøve at genfortælle teksten ved hjælp af de overskrifter, som de har fundet frem til. Når de har teksten foran sig og kan bruge sætninger derfra, falder det de fleste forholdsvis nemt, men det falder dem svært at formulere sig frit om teksten, især hvis de skal bruge andre ord end dem, der står i teksten og samtidig bruge den relevante grammatik.

Vurdering:

I timerne blev der arbejdet med både elevernes kommunikative færdigheder i samtaler og i pararbejdet, deres sprog og sprogbrug blev udfordret af arbejdet med grammatik og læsestrategier, som igen skulle understøtte sprogtiltagelsen. Tyske kultur og samfundsforhold blev ikke berørt i den undervisning jeg overværede, men de er temaer i bogsystemet, der både berører det tyske skolesystem, samt begivenheder som 2.verdenskrig, nazisme, DDR og murens fald. I årsplanerne nævnes kultur- og samfundsforhold også, men ikke med hvilke emner der arbejdes.

Årsplanerne for tysk i 7. og 9.kl er særdeles grundige, hvor de forholder sig til fagplanens overordnede temaer og også angiver, hvordan der overordnet bliver arbejdet med disse temaer, men der foreligger ikke en opgørelse over, hvornår klasserne arbejder med hvad, hvilke færdigheder/kompetencer der udvikles i disse, samt hvordan der evalueres.

Min vurdering er, at undervisningen i tysk står mål med, hvad der forventes og kræves i Folkeskolen.

Fagudvalget for fremmedsprog

Der findes et fagudvalg for fremmedsprog. Det er nyetableret og holder 2-3 møder om året á 1-2 timers møder. Indtil videre har udvalget udelukkende arbejdet med fagplanerne, men planlægger at arbejde med koordinering af indkøb af materialer, vidensdeling, evalueringspraksis og differentiering.

Ved lærerskifte eller når en lærer stopper, kan man konsultere årsplaner. Mht. progression i grammatik, hvordan gloser indlæres, lektier mht. form og mængde, afgøres det af den enkelte lærer.

For elever med indlæringsvanskeligheder er det muligt at få hjælp fra en støttelærer. Andre gange indstilles en elev til en periode i kursuscentret. Særlige aftaler med enkeltelevers forældre kan komme på tale mhp. at eleven får ekstra hjælp.

Fokuspunkter i det faglige tilsyn

- Årsplaner: Tilsynet støtter sig både til besøg på skolen, hvor undervisningen overværes, læsning af skolens hjemmeside og lærernes årsplaner. Besøgene giver et øjebliksbillede af undervisningen på de forskellige klassetrin, kontakten mellem lærere og elever, lærernes klasserumsledelse, deres måde at håndtere de mange udfordringer med elevernes trivsel, sociale udvikling og læring. Besøgene kan dog ikke stå alene, siden de kun repræsenterer et lille udsnit af skolens samlede virke. Derfor kan lærernes årsplaner være en stor hjælp, men som jeg også har kommenteret tidligere, så er de af højest forskellig karakter, fra den meget grundige plan med angivelser af hvilken undervisning, der foregår i hvilke uger, hvad der arbejdes med og hvordan, til den mere sparsomme plan med angivelse af fem emner, som klassen skal arbejde med i det kommende år.

De færreste planer refererer til fagplaner og angiver heller ikke, hvilke kompetencer, færdigheder og vidensområder der arbejdes med i de respektive temaer/emner. Der er ingen tvivl om, at det ikke er ensbetydende med, at lærerne ikke har en plan for undervisningen, det har de og jeg har ikke mødt ikke-planlagt eller tilfældig undervisning, men årsplaner kan være brugbare og fornuftige af flere årsager:

1. De kan være hjælpe lærerens refleksion over egen undervisning, hvornår der f.eks. arbejdes med hvilken viden og hvilke færdigheder og kompetencer.
2. De kan være genstand for refleksion i fagteams over undervisning, så de sikrer overgangen fra klassetrin til klassetrin, så en engelsklærer i f.eks. 7.kl kan være sikker på, at eleverne har arbejdet med delmål, temaer og at den grammatiske progression fortsætter, så man ikke skal begynde forfra ved lærerskifte. Af årsplanerne kan det også fremgå, hvordan der f.eks. arbejdes med et fags fokuspunkter, f.eks. gloseindlæring.
3. Når en lærer sygemeldes eller holder, kan årsplanerne være eneste holdepunkt for en vikar eller afløser, så progressionen kan fortsætte og eleverne ikke kommer til at gentage et tema mange gange. Derfor vil det også være hensigtsmæssigt at gemme årsplaner for mere end bare det indeværende skoleår.
4. Enghaveskolen har fravalgt Folkeskolens Afgangsprøver, og det må forventes, at skolen har større opmærksomhed på at sikre, at eleverne kommer omkring fagenes del- og slutmål, siden de ikke testes til en prøve. Det kan årsplanerne også vise, ligesom de kan indeholde overvejelser over, hvordan elevernes faglige udvikling evalueres.

Årsplaner er et af ledelsens fokuspunkter og der arbejdes på at standardisere dem, så de fremstår som et reelt

arbejdsredskab til inspiration og vurdering af kolleger, ledelse og tilsynsførende.

- Fagplaner: Jeg har tidligere kommenteret skolens fagplaner, der ikke er blevet revideret og skolen er i gang med en proces, hvor de revideres. Indtil en fagplan er revideret, gælder Folkeskolens Fælles Mål ifølge Friskoleloven og fremgår også af Friskolens hjemmeside. Det gælder bl.a. Fysik, Biologi og Geografi, Natur & Teknik og Sløjd.
-
- Dansk som undervisningssprog: Der bliver talt dansk i undervisningen og skoleledelsen behersker dansk i både skrift og tale.
- Psykisk miljø: Skolen har en trivselstrategi, der også indeholder en anti-moppestrategi. Skolen har også et Trivselsråd, hvor to elever fra hver 3.-9.kl deltager. I år har rådet arrangeret den årlige høvdingebolddag for hele skolen. Den næste undersøgelse af undervisningsmiljøet foretages i efteråret 2020.
- Donationer: Der er ikke modtaget nogen donationer over 20.000 kr.
- Fysisk miljø: I dette skoleår har skolen kunnet nyde det fulde udbytte af de ombygninger, der blev gennemført sidste skoleår. De store og lyse lokaler indbyder til mere variation i arbejdsformer og indeklimaet i efteråret og vinter har vundet betragteligt i forhold på sidste år. I flere klasselokaler er der gjort meget ud af indretningen i form af billeder, faglige plakater og elevproduktioner, som virker både indbydende og understøttende for undervisningen. Nogle steder har eleverne mulighed for at opbevare bøger og papirer i kasser og nogle steder havde eleverne også nemt ved at finde frem til dem, når det var påkrævet.
- Skolen forbereder eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre: Eleverne bliver inddraget i evalueringen af timerne, i planlægningen og udførelsen af undervisningen på alle klassetrin. Der foregår en ligeværdig diskussion/samtale eleverne indbyrdes og med læreren om relevante emner af både faglig og social karakter. Eleverne har også indflydelse på aktiviteter uden for den formelle undervisning, som f.eks. i planlægningen og gennemførelsen af skolens musical.

Lærerne er dygtige til at skabe situationer, hvor eleverne udfordres til stillingtagen og diskussioner, uden at der nødvendigvis findes et entydigt svar på spørgsmålet. I alle timer blev jeg modtaget af eleverne med åbenhed og

nysgerrighed.

Eleverne lærer også det repræsentative demokrati at kende i Trivselsrådet, hvor de i år bl.a. også har deltaget i Faaborg-Midtfyns Ungdomsråds Demokratidag for elevrødder på Faaborg Gymnasium.

Samlet vurdering

På baggrund af mit tilsyn kan jeg konkludere, at undervisningen i dansk, matematik, engelsk og tysk i høj grad står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Jeg har haft samtaler med den enkelte elev, den enkelte lærer og skolens ledelse om undervisningens indhold. Skoledagen lever op til nye fælles mål på mange måder og indeholder samtidig mange elementer af skolens værdigrundlag. Skolens undervisning bliver udført i en tryk ramme, hvor der er respekt og anerkendelse for den enkelte elevs personlighed, og faglige niveau. Jeg vurderer også, at Enghaveskolen i hele sit virke forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre, samt udvikler og styrker elevernes demokratiske dannelse og deres kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene. Alt dette giver de bedste muligheder for, at det enkelte barn er godt rustet til job og uddannelse, samt til sit liv fremover.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

Læs min tilsynsrapport vedr. de humanistiske fag

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

- Jeg har i skoleåret 2018-2019 mødtes med skoleleder Lisbeth Bøgehøj Larsen og viceskoleleder Stine Brandt Kristiansen onsdag den 20. august og aftalt fokus på tilsynet, samt afklaret forventninger til samarbejdet. Jeg foretog tilsynet tirsdag den 23. oktober 2018, mandag den 21. januar 2019, samt onsdag den 30. januar. Derudover har jeg fremlagt min tilsynsrapport på lærermødet onsdag den 13. marts 2019.
- Jeg har besøgt 3.kl, 4.kl, 5.kl, 6.kl, 7.kl, 8.kl og 9.kl.
- I år har jeg i samråd med skole- og viceskolelederen udover det obligatoriske valgt at fokusere på fremmedsprogsundervisningen.
- Sammen med ledelsen er der udarbejdet en plan for tilsynet. Inden besøget har lærerne sendt korte beskrivelser af den planlagte undervisning. Desuden har jeg haft adgang og læst alle årsplanerne for de respektive fag og klasser. Efter timerne har jeg som regel haft samtaler med de pågældende lærere.
- Jeg har derudover i mit tilsyn været optaget af, hvordan årsplaner bliver brugt som led i planlægningen af undervisningen og i relation til fagplanerne.
- Enghaveskolen har også fået en ny fagplan for historie og fortælling, som vil blive vurderet i forhold til Folkeskolens.
- Efter hvert tilsyn har jeg haft møde med skole- og/eller viceskolelederen, hvor vi har drøftet dagens observationer. Efter det andet tilsyn mødtes jeg med konstitueret skoleleder Stine Brandt Kristiansen.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

I sidste skoleår havde jeg et særlig fokus på de praktisk-musiske fag, som bl.a. udmønter sig i en musical, som alle elever i 7.-9.kl deltager i, hvert år, således også i år.

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

Læs iøvrigt min tilsynsrapport om dansk.

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

Læs iøvrigt min tilsynsrapport om matematik

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

Vi har i år haft særlig fokus på engelsk og fremmedsprogundervisningen.

I undervisningen oplevede jeg både, at eleverne arbejdede med sproglige temaer, som gambits, strategier, ordforråd og hukommelse, samt læsestrategier.

I det tekstmæssige blev der arbejdet med forskellige genrer og modaliteter.

Igennem arbejdet med skotternes klaner og mønstre og i det virtuelle arbejde med franske elever, lærer de både om fransk kultur og ungdomsliv, samt oplever at bruge sproget i ægte sammenhænge.

I forhold til det dannelsesmæssige, lærer de gennem corporate learning at arbejde i grupper og par, som er den foretrukne arbejdsmetode helt generelt i fremmedsprogundervisningen.

Alle årsplanerne indeholder overordnede mål for undervisningen, ligesom arbejdsformer, emner og enkelte steder også bøger og materiale er nævnt, men evaluering nævnes ikke, ligesom der heller ikke henvises til fagplanen, hvad formålet med de enkelte tiltag er eller hvornår der arbejdes med hvad.

Min vurdering er, at undervisningen i engelsk står mål med, hvad der forventes og kræves i Folkeskolen.

10. Fører skolen til prøve i historie?

Nej

10.1 Årsag

Prøvefri skole jf. §8a, stk. 6

10.3 Uddybning

Jeg har gennem flere år overværet elevernes projektfremstillinger, ligesom der også er mange elever, der fortsætter deres ungdomsuddannelse på f.eks. Faaborg Gymnasium. og har har skolen gennem årene modtaget positiv feedback.

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

På baggrund af mit tilsyn kan jeg konkludere, at undervisningen i dansk, matematik, engelsk og tysk i høj grad står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Jeg har haft samtaler med den enkelte elev, den enkelte lærer og skolens ledelse om undervisningens indhold. Skoledagen lever op til nye fælles mål på mange måder og indeholder samtidig mange elementer af skolens værdigrundlag. Skolens undervisning bliver udført i en tryk ramme, hvor der er respekt og anerkendelse for den enkelte elevs personlighed, og faglige niveau. Jeg vurderer også, at Enghaveskolen i hele sit virke forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre, samt udvikler og styrker elevernes demokratiske dannelse og deres kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene. Alt dette giver de bedste muligheder for, at det enkelte barn er godt rustet til job og uddannelse, samt til sit liv fremover.

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

Eleverne bliver inddraget i evalueringen af timerne, i planlægningen og udførelsen af undervisningen på alle

klassetrin. Der foregår en ligeværdig diskussion/samtale eleverne indbyrdes og med læreren om relevante emner af både faglig og social karakter. Eleverne har også indflydelse på aktiviteter uden for den formelle undervisning, som f.eks. i planlægningen og gennemførelsen af skolens musical.

Lærerne er dygtige til at skabe situationer, hvor eleverne udfordres til stillingtagen og diskussioner, uden at der nødvendigvis findes et entydigt svar på spørgsmålet. I alle timer blev jeg modtaget af eleverne med åbenhed og nysgerrighed.

Eleverne lærer også det repræsentative demokrati at kende i Trivselsrådet, hvor de i år bl.a. også har deltaget i Faaborg-Midtfyns Ungdomsråds Demokratidag for elevrødder på Faaborg Gymnasium.

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

Se ovenstående uddybning

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

15. Er der kønsligestilling på skolen?

Ja

15.1 Uddybning

Skolen havde indtil 31/1 en kvindelig leder, og har nu en mandlig leder, samt en kvindelig viceskoleleder. Skolens styrelse består af fire kvinder og tre mænd.

16. Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

16.1 Uddybning

18. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Nej

18.1 Oplys navn og adresse og beløb i kr. eksklusive moms i forbindelse med donatorer, der har givet en eller flere donationer, der tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms. Donationerne kan være givet som kontantbeløb, varer, tjenesteydelser mv.

Navn	Adresse	Beløb i kroner
------	---------	----------------

19. Tilsynets sammenfatning

- **Psykisk miljø:** Skolen har en trivselstrategi, der også indeholder en anti-moppestrategi. Skolen har også et Trivselsråd, hvor to elever fra hver 3.-9.kl deltager. I år har rådet arrangeret den årlige høvdingebolddag for hele skolen. Den næste undersøgelse af undervisningsmiljøet foretages i efteråret 2019.
- **Fysisk miljø:** I dette skoleår har skolen kunnet nyde det fulde udbytte af de ombygninger, der blev gennemført sidste skoleår. De store og lyse lokaler indbyder til mere variation i arbejdsformer og indeklimaet i efteråret og vinter har vundet betragteligt i forhold på sidste år. I flere klasselokaler er der gjort meget ud af indretningen i form af billeder, faglige plakater og elevproduktioner, som virker både indbydende og understøttende for undervisningen. Nogle steder har eleverne mulighed for at opbevare bøger og papirer i kasser og nogle steder havde eleverne også nemt ved at finde frem til dem, når det var påkrævet.
- **Skolen forbereder eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre:** Eleverne bliver inddraget i evalueringen af timerne, i planlægningen og udførelsen af undervisningen på alle klassetrin. Der foregår en ligeværdig diskussion/samtale eleverne indbyrdes og med læreren om relevante emner af både faglig og social karakter. Eleverne har også indflydelse på aktiviteter uden for den formelle undervisning, som f.eks. i planlægningen og gennemførelsen af skolens musical.

Lærerne er dygtige til at skabe situationer, hvor eleverne udfordres til stillingtagen og diskussioner, uden at der nødvendigvis findes et entydigt svar på spørgsmålet. I alle timer blev jeg modtaget af eleverne med åbenhed og nysgerrighed.

Eleverne lærer også det repræsentative demokrati at kende i Trivselsrådet, hvor de i år bl.a. også har deltaget i Faaborg-Midtfyns Ungdomsråds Demokratidag for elevrødder på Faaborg Gymnasium.

Samlet vurdering

På baggrund af mit tilsyn kan jeg konkludere, at undervisningen i dansk, matematik, engelsk og tysk i høj grad står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Jeg har haft samtaler med den enkelte elev, den enkelte lærer og skolens ledelse om undervisningens indhold. Skoledagen lever op til nye fælles mål på mange måder og indeholder samtidig mange elementer af skolens værdigrundlag. Skolens undervisning bliver udført i en tryk ramme, hvor der er respekt og anerkendelse for den enkelte elevs personlighed, og faglige niveau. Jeg vurderer også, at Enghaveskolen i hele sit virke forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre, samt udvikler og styrker elevernes demokratiske dannelse og deres kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene. Alt dette giver de bedste muligheder for, at det enkelte barn er godt rustet til job og uddannelse, samt til sit liv fremover.